

Hoofdstuk 1, over missie, door ds. Margarithhe Veen

The Church towards a common vision

De 4 hoofdstukken daarvan willen wij zo bespreken met elkaar dat de volgende vragen aan bod komen:

- Wat hebben wij eraan in onze eigen situatie?
- Wat is de strekking per hoofdstuk?
- Waar kunnen we ons in vinden en waar niet?

Voor mij geldt dan als eerste uitdaging:

Wat hebben twee typisch Friese dorpen als Achlum-Hitzum aan een dergelijk rapport The Church towards a common vision? En ik wil dit ook zo behandelen dat de mensen in het dorp van Achlum-Hitzum ook een beetje een indruk kunnen krijgen waar we het over hebben.

Laat mij helder zijn: ik bedoel dan vooral dat het document dat voor ons ligt nu eenmaal niet het eenvoudigste document is, omdat alles als het ware dat gezegd moet worden volgens de opstellers er ook in moet staan. Een dergelijk document vraagt dan ook eerder om het eerst te ontrafelen, dan om er meteen mee aan de slag te gaan.

Ik ga er namelijk wél vanuit dat een dergelijk document dat voor ons ligt óók in het klein, óók in de dorpskerken van Achlum-Hitzum besproken kan worden; omdat ik dan mensen voor mij zie met een enorme betrokkenheid en een open vizier naar buiten. Zowel naar de Friese samenleving als met allen met wie we in Achlum-Hitzum hoe dan ook maar zijn verbonden – wereldwijd.

Hoofdstuk 1 begint met Gods mission en the Unity of the church.

Als we het goed lezen kunnen we zeggen: God heeft een missie en de kerk heeft daarin haar rol.

En als het gaat om de kerk in dat plan zegt het document dat de kerk en haar missie geworteld is in de visie van God's plan voor alle mensen: het koninkrijk. Het document stelt dat de christelijke visie ervan uit gaat dat het koninkrijk beloofd is door Jezus Christus en dat het koninkrijk zich in Jezus Christus heeft gemanifesteerd.

Je zou verwachten dat het document verder gaat met de uitleg wat wij onder Gods Koninkrijk kunnen verstaan. Maar de tekst begint gelijk met een nieuwe zin. Deze zin gaat in op de vraag hoe de mens in relatie kan staan tot God. De opstellers van het document verwijzen daarvoor naar Genesis 1: 26-27: de mens als beeldrager van God. Doordat de mens beeldrager is heeft hij een inherente capaciteit om de relatie met God aan te gaan.

Tot zover kan ik het volgen. En zijn het mooie teksten. Maar waar ik alsmaar over struikelde waren de zinnen die volgden: met Genesis 1: 26-27 zijn wij m.i. aangekomen bij de gehele mensheid voor wie God een plan heeft. Het geeft een beeld van leven. Het geeft ruimte. Maar die ruimte van leven lijkt snel te veranderen in onmacht. De mens gehoorzaamde God niet en in het mysterie van de komst van Jezus en het mysterie van Pasen vindt de mens opnieuw zijn/haar redding.

Als ik dan vooruitkijk naar paragraaf 5, 6 en 7 over de missie van de kerk en hoe zij wil communiceren in de samenleving van vandaag - ook met andere godsdiensten - lijkt het mij dat er meer aandacht moet

komen voor de ruimte van leven en het leven dat in Gods Koninkrijk gevonden wil worden. Zeker aan het begin van een dergelijk document. Het kan zijn dat de opstellers het anders bedoelen.

Mijn vraag is hier: wat maakt het dat de opstellers niet verder konden gaan met de visie van de kerk verbonden aan de tekenen van Gods Koninkrijk?

En door het rapport Ecclesiologie en Ethiek er nog eens bij te halen, las ik ook dat in Seoul de verbinding van mensen als beeld dragers van God ook gekoppeld werd aan het koninkrijk van God. (Rønde 1993)

Mijn vraag aan het rapport "The Church towards a common vision" is: wordt koinonia niet teveel geplaatst op de plaats van het Koninkrijk van God?

Als we verder gaan met de koinonia an sich in paragraaf 2, 3, en 4 zijn dat paragrafen om juist met elkaar onder de loep te nemen en ons af te vragen: herkennen wij hierin ook onze eigen kerkelijke traditie? Of herkennen wij hierin ook onze eigen gemeente/parochie? Het zijn waardevolle paragrafen.

MISSIE

Ik ga ervanuit dat de koinonia zoals in deze paragrafen is beschreven openingen biedt voor gesprek in de plaatselijke gemeente/parochie. Herkent men zich in een: 'community of witness, proclaiming the kingdom which Jesus had first proclaimed, inviting human beings from all nations to saving faith.' In een: 'community of worship, initiating new members by baptism in the name of the Holy Trinity. In een 'community of discipleship, in which the apostles, by proclaiming the Word, baptizing and celebrating the Lord's Supper, were to guide new believers to observe all that Jesus himself had commanded.' (paragraaf 2)

Ik heb dit zélf onder het hoofdstuk 'missie' gezet, omdat ik ervanuit ga dat het wezen van de kerk ook te herkennen moet zijn in de missie die zij gaat. In het document komt het hoofdstuk "The Mission of the Church" m.i. niet zo uit de verf. Alsof het kopje te laat is geplaatst m.i. in het document. Steeds opnieuw geldt: het doel is de weg. De missie is niet alleen afhankelijk van de omstandigheden of de uitdagingen van de tijd. Ja, ook! Maar het heeft vooral een missie in zichzelf. En dat maakt m.i. paragraaf 4 zo bijzonder om vast te houden en te koesteren.

In al ons zoeken worden we als het ware met Lukas 4 bepaald bij een belangrijke bron; dat Jezus is gekomen om aan armen het goede nieuws te brengen, om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken, aan blinden het herstel van hun zicht, om onderdrukten hun vrijheid te geven en om het genadejaar van de Heer uit te roepen." Het zou m.i. een avondvullend programma kunnen worden om met elkaar in gesprek te gaan: waar zien wijzelf voorbeelden van deze vervulling in het leven van vandaag. Ik kan nu een aantal namen noemen die te herkennen zijn aan deze Missio Dei, maar boeiender is om daar met elkaar over in gesprek te gaan.

Dit betekent ook dat er m.i. ruimte moet komen voor de Koinonia met hoofdletter en een koinonia met kleine letter. Want kan het niet ook zo zijn dat mensen ook buiten kerkelijk verband te herkennen zijn aan het evangelie van Jezus Christus en zijn verkondiging van Gods Koninkrijk? Het is m.i. van belang om niet alleen de Heilige Geest te laten waaien, zoals we dat dan zeggen, maar ook om God centraal te stellen – samen met de mens: om ruimte van een zoektocht of pelgrimstocht van de mens naar God of zijn goddelijke Aanwezigheid.

EENHEID

Het lijkt mij oecumenisch om ruimte te geven aan de waarde van de koinonia. En het lijkt mij oecumenisch om die koinonia ook te gebruiken als bron van spiritualiteit voor het verstaan van de eenheid van de kerken. Waarbij ik de kerk meer zie als God's gracious gift aan de mensen. (Wederom woorden die hebben geklonken in de studie Ecclesiology en Ethiek/Tantur).

De eenheid volgt na de missie.

In het document wordt de eenheid gekoppeld aan Handelingen 15 en Galaten 1-2. Nadat de eerste zin "Thy will be done" uiteraard ook heeft geklonken. Verder zoekt men de eenheid met de verbinding van de geloofsbelijdenis van Nicea. Hier is als het ware niets op tegen.

M.i. ligt de inspiratie voor het vieren van de eenheid van de kerken óók op spiritualiteit / liturgisch vlak.

Ook hier geldt: het doel is de weg. Om eenheid te vieren juist óók in het zijn van koinonia-met elkaar. In het bijzonder in het delen van de Maaltijd van de Heer waarin de woorden dichterbij "Thy will be done" klinken. Dat het nog steeds niet mogelijk blijkt om als kerken deel te nemen aan die Maaltijd van de Heer heeft m.i. niets te maken met de enorme inspiratie, zo niet heiligheid die Jezus ons nalaat en doorgeeft. Het heeft m.i. eerder te maken met de verscheurdheid die kerken elkaar ook aan doen en daarmee de mensen. De kerken zullen niet uit het oog moeten verliezen om te breken wat heel is in de ogen van God.

De waardigheid van het mysterie van God en zijn liefde voor de mens zal in al het spreken in de oecumene overeind moeten blijven. En de menselijke onmacht vorm te geven aan die ene liefde zal de kerk of wij mensen steeds onder de loep moeten houden.

Mijn vraag aan de opstellers is: wat maakt het om de eenheid van de kerken hier niet duidelijk te verbinden aan de ecclesiologische visie op de koinonia. Het Toronto statement wordt hier wel aangehaald, maar de intentie om te komen tot een dergelijk statement lag er nu ook juist in dat de kerken na 1948 toch meer uiting wilden geven aan hun verlangen niet enkel vrijblijvend lid zijn van een bepaalde 'club'; de wereldraad van kerken, maar waarin ook het verlangen werd uitgesproken om samen op weg te gaan in de zoektocht naar de eenheid van de kerken. En de geschiedenis van de Wereldraad kent inmiddels meer dan belangrijke momenten in die zoektocht die hier misschien genoemd hadden kunnen worden. Vooral het statement ook uit klonk de bron van kerk-zijn vorm te geven met elkaar.

Uitdaging voor Achlum-Hitzum.

Om zo die kerkelijke gemeente te zijn waar we ons steeds spiegelen aan de koinonia die we in Christus vinden. En dat we ons realiseren dat het daarin blijft gaan om heel te maken wat is gebroken. Hoe kunnen we daarbij die koinonia ópen houden voor alle mensen.

Daarom zou ik dit document ook graag nog eens opnieuw willen behandelen op weg van Pasen naar Pinksteren in mijn gemeente. **Aan de hand van 4 vragen:**

- Wat maakt de 'koinonia'/ gemeente van Christus tot (blijvende) inspiratiebron?!
- Hoe kunnen wij zo kerk zijn dat een ieder in de dorpen zich welkom weet.

- Hoe kan die weg in verbondenheid met andere leden van die wereldwijde koinonia aan het licht komen. - *Daarom vind ik het meer dan inspirerend dat er 3 gemeenteleden meegaan naar de Duitse Kerkendag begin mei 2013 – waar ik ook al zijn - om met elkaar al dan niet die oecumene-kerk te ervaren.*

- Waar blijven wij zicht houden op kerken/mensen/wie dan ook die aan armen het goede nieuws brengen, aan gevangenen hun vrijlating bekendmaken, aan blinden het herstel van hun zicht, onderdrukten hun vrijheid te geven en om het genadejaar van de Heer uit te roepen." ; wie zijn het die te herkennen zijn aan de Missio Dei?